

ΠΑΣΧΑ ΣΤΗΝ ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙ

Του συνεργάτου μας κ. ΚΥΡ. Α. ΒΑΦΕΙΔΗ (Θρακιώτη)

Γιώραζε κατά ένα δικό της, πανηγυρικό, μεγαλόπρεπο, υποβλητικό, ξεχωριστό τρόπο, το 1921, η Αδριανούπολις, η πρωτεύουσα της Θράκης ντυμένη στις ανοξιάτικες ωμορφιές της, ξεπλωμένη θριαμβευτικά στα μεγάλα ποτάμια της, τον Έβρο, τον Τούντζα, τον Άρδα, που σ' ένα αδιάκοπο κυνηγητό, ποτίζοντας τις Θρακικές πεδιάδες «την έριβώλακα Θράκη» τρέχανε να αγκαλιάσουν ανάμεσα στην Αίνο και στην Άλεξίπολι, το Αιγαίο, να παίξουν και να κρυφομυλήσουν με τα κύματά του, ν' αντικράσουν τα νησιά του Θρακικού Πελάγους, την Ίμβρο, τη Σαμοθράκη, τη Λήμνο, τη Θάσο.

Χαιρετούνε στο κατέβασμά τους αυτό ο Έβρος και οι παραπόταμοί του το Βυζαντινό Φρούριο του Διδυμοτείχου, το Σουφλί, τας Φέρρας, (τα Φηρά των Βυζαντινών), την Τραϊανούπολι, τα Κύσαλα, την Αίνο, και επανακαταλαμβάνουν ψιθυριστά, το αιώσιο τραγούδι της, τον ύμνο που ελάττωσαν οι Πατριάρχες του Ορθόξου Πατριαρχείου της Κωνσταντινούπολης, να τι «λαμπρή» όπως λένε οι Θράκες το Πάσχα, το «Πάσχα Κυρίου Πάσχα» και το γιώραζε μ' έναν ξεχωριστό παλμό, με μία έξαιρετική εθνική υπερφάνεια.

Από νωρίς μία άσυνήθιστη κίνηση στη Μητρόπολη της «Αδριανούπολης». Προετοιμασίες στην Εκκλησία, στο Μητροπολιτικό Μέγαρο, Φορτώματα ολόκληρα από διάγιες πασχαλινές, πελώριες σημαίες, ολόκληρο το ιστορικό κομμάτι της Αδριανούπολης, με το Συναϊτικό Μετόχι («Αγία Γιάννης Κουμπής») απέναντι στη Μητρόπολη, το Γυμνάσιο της, λίγο παρακάτω το Ζάππειο Παρθενοναγώγειο, παρουσίαζαν μία πραγματική Λαμπριάτικη εικόνα, χαράς και λαχτάρας μαζί κατανύξης και παραλήρηματος, ενός Πάσχα Θρησκευτικού και Έθνικού, που τα δεύτερο ήταν άσφαλώς το επικρατέστερο.

Μεσάνυχτα. Χαρμόσυνα χτυπούν οι καμπάνες της Μητρόπολης, του Γιλδριμ,

του Κιρισχανέ, του Κιγίκο. Κατά εκατοντάδες οι Θράκες, από όλα τα μέρη της, τας 40 Έκκλησίας, τη Μακρά Γέφυρα, το Λουλέ Μπουργάζ, τη Κεσσάνη, τα Μάλγαρα, τη Ραιδεστό, άλλοι για να συναντήσουν τα παιδιά τους που υπηρέθωναν και ευτυχισμένα υπηρετούσαν στα έμπεδα του Θρακικού 14ου Συντάγματος, άλλοι, που φαίνοσαν στο Γυμνάσιο Αδριανούπολεως, και άλλοι τέλος πάντων, για να βρεθούν στο πρώτο ελεύθερο Πάσχα της Θράκης, χωρικοί και ποιμένες με τις γραφικές των στολές (τα τσακίρια των) πλούσιοι και πένητες, νηστεύσαντες και μη νηστεύσαντες, μικροαστοί και επιχειρηματίες, τρέχανε να βρουν κάποια θέσι στη Μητρόπολη, κατά μήκος της όποιος παρατάχθηκε λόχος του δοξασμένου, καλύτερα στη Μικρά Αναστάσι (Πες, Συν) της.

Και να σε λένε, κείνη που περιέλασαν οι πατριάρχες με φωνή και οδοιπόροι σκλάβοι, να κείνη που τήρησε σθεναρά το έθνος, να ελάττω από το Πάσχα της Μητρόπολης, «Αναστάσι» ημέρα, και ένας ψιδωτός, μία κάποια «λαμπρή», και μοι τονώμενοι, σοβαροί άνδρες ν' ανεβαίνουν στα στασίδια, Γυναίκες να χυμούν στον Αμβώνα, Γρηούλες να σκαρφαλώνουν στον Γυναϊκωνίτη... Νά το Έπιτελείο της Στρατιάς Θράκης μπαίνει στο Ναό. Επί κεφαλής ο Αντιστράτηγος Ανδρέας Μομφεράτος, ο Έπιτελάρχης Συν)χης Πάσαρης ο Αρχηγός του Πυρ)κού Συν)χης Μομφεράτος, ο Φρούραρχος Συν)χης του Ίππικού Ψύχας, οι έπιτελείς Λαδάς, Ραζής, Ξυδιός, άνωτατοι, άνωτεροι και κατώτεροι αξιωματικοί, μεγάλες στολές, παράσημα, ξίφη, ολόχρυσα κορδόνια ύπασπιστών, διαγυγείς, όλα αυτά κάτω από χιλιάδες φώτα και κανδήλια μέσα σ' ένα Ναό με άφθονο άσπμη και χρυσάφι, και πάνω απ' όλα αυτά, ψηλότερα απ' όλους, πάνω στο Θρόνο του με τη βαρύτιμη χρυσοστόλιστη στολή του, τα παράσημά του, το ώραίο

παράσημά του, την με σμαράγδια και ρουμπίνια Άρχιερατική του Μίτρα, εστύχης, υπερήφανος, χαρούμενος, να ψέλνη, τις Καταβάσεις... Αναστάσεως ημέρα λαμπρυνθόμεν λαοί... Επί της θείας φυλακής ο θεγρόρος Άββακούμ... Ορθίωμεν δρθρου θαθέως... Φωτίζου φωτίζου ή Νέα Ίερουσαλήμ... ο Μητροπολίτης της Έλληνικής της ελευθέρως Μητροπόλεως Άδριανούπολεως Πολύκαρπος Βαρβάκης.

Χριστός Άνέστη αδελφοί βροντοφωνεί ο Πολύκαρπος και περιβάλλει με θλέμμα στοργής, τρυφερότητας, μ' ένα χάδι, με μία λαχτάρα, τον Αντιστράτηγο με το Έπιτελείο του. Τους εδλογεί μέσα από τα κατάβασα της ψυχής του. Και τελειώνοντας, συγκεκινημένος θαυμάσια, με λυγμούς, άναγνώσκει την Άρχιερατική εδχη της άπολύσεως.

«Οδοκούν εισέλθετε πάντες εις την χαράν του Κυρίου... Νηστεύσαντες, μ' μη νηστεύσαντες, ευφρανθήτε σημερον... Η Γραμμάτι λημει, τρυφήσατε πάντες. Ο μόχος πολός, μηθείς εξέλεθη πεινών»

«Χριστός Άνέστη» Άδελφοί μου Θρακιώτες «Άληθώς Άνέστη» και στην Πόλη Δέσποταμα...

Το Πάσχα του 1921, έξω από τα Γραφεία της Στρατιάς, των Έμπεδων, του Συντάγματος, των Στρατιωτικών Καταστημάτων, Άδριανούπολιτες πάσης τάξεως παρακαλούσαν να έχουν ένα σημείωμα που θα τους επέτρεπε να πάρουν ένα στρατιώτη στο σπίτι τους. Η Κοκώνα Δομνίτσα, ή κόνη Μαργίτσα, ή άμνια Πολυξένη, ή θεία ή Έλεγκω, ή Κυρά Σύρμω, ή Ταρση, ή Χατζίδαινα, είχαν έτοιμο το Πασχαλιάτικο Τραπέζι τους. Η μαγειρίτσα άχνίζει, τα τσουρέκια μοσκοβολούν, τα κόκκινα αγνά όμορφα άρσθιασμένα, άφθονο το Άδριανούπολιτικό φρέσκο τυρί, και το παραγεμιστό άρνί του φούρνου, έπρεπε να

Συνέχεια εις την 3ην σελ.

AKAΔΗΜΙΑΝ

Ταχιδόχοις Καβείλλας
9/4/50

Πάσχα στην Αδριανούπολι

στα κενά δεξιά
4/4/50
καθαίρεση

(Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελ.)
τὰ τιμήση ὁ μουσαφίρης, ὁ
"Ἕλληνας στρατιώτης. Καὶ
τὸν περίμενε ὅλη ἡ οἰκογένεια
σὰν Θεὸ σὰν Ἀρχάγγελο.
Καὶ τάχασε κυριολεκτικὰ ὁ
Μωραΐτης, ὁ Νησιώτης ὁ
Ρουμελιώτης "Ἕλληνας φαντᾶρος,
καὶ δὲν μποροῦσε νὰ ἀρθρολογήσει
ὅταν ὄλοι στὸ σπίτι τῆς Ταρσῆς
τῆς Χατζίδαινας στὸ Γυλδερὺμ,
χύθηκαν ἐπάνω του καὶ τὸν
χάϊδευαν καὶ τὸν καμάρωναν
καὶ τὸν παρακαλοῦσαν μὴ
ξεύροντας πῶς ἄλλοιῶς νὰ
ἐκδηλώσουν τὴν χαρὰν των
νὰ φάγη... κόμκανα δυὸ
τσουρέκια παιδάκιμ....

*!
*#

"Ἐτσι γιωρτάσθηκε τὸ Πά

σχα τὸ 1921 στὴν ἐλεύθερη
Ἀδριανούπολι. Εἶνε γιὰ μένα
ἀξέχαστο, ὅπως καὶ τὸν
ἄλλο χρόνο τὸ 1922 μιὰ Μεγάλη
Παρασκευὴ καὶ ἕνας Ἐπιτάφιος
ποῦ θὰ τὸν ἱστορήσω κάποτε,
στὰ βάθη τῆς μικρᾶς Ἀσίας
80 χιλιομέτρων ἔξω ἀπὸ τὸ
Ἔσκη—Σεσηλίον, στὴ
Σειντή Γαζή, ὅπου σταθμεύει
ἡ Ἀνεξάρτητη Μεραρχία.

Καὶ τώρα ἄς σταθοῦμε ἐδῶ
διότι «Ἀναστάσεως ἡμέρα»
ἄς πανηγυρίσωμε καὶ ἄς
λαμπρυνθῶμε, καὶ ἄς ἀγκαλιάσωμε
ὁ ἕνας τὸν ἄλλον...

Χριστὸς Ἀνέστη.
Κυριάκος Δημ. Βαφείδης
(Θρακιώτης)